

**Cigány Szociális és Művelődési
Módszertani Bázis**

**IX. Nemzetközi
Romafesztivál**

Szakmai beszámoló

Tartalomjegyzék

1.	CSZMMB eddigi munkáját bemutató rövid ismertető.....	3
1.1	Bevezetés	3
1.2	Nemzetközi Romafesztiválok Pécsen.....	5
2	IX. Nemzetközi Romafesztivál programja.....	6
2.1	FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola 2015-16. évi Tanévzáró (15-18-ig).....	6
2.2	Menettánc a fellépő együttesekkel (18-19-ig).....	6
2.3	IX. Nemzetközi Romafesztivál gálaműsor (Pécs Gandhi Gimnázium, 19-22-ig)	6
2.3.1	Kanizsa Csillagai fellépése – Nagykanizsa, Magyarország.....	6
2.3.2	RKUD Darda Együttes – Dárda, Horvátország	7
2.3.3	Chache Rom Együttes – Pécs, Magyarország.....	7
2.3.4	Rom Som Együttes – Ungvár, Ukrajna.....	7
2.3.5	Romafest Együttes – Erdély, Románia	7
3.	A IX. Nemzetközi Romafesztivál kommunikációja.....	8
4.	A IX. Nemzetközi Romafesztivál költségvetése és szakmai hatása	10
4.1	A fesztivál költségvetése	10
4.2	A IX. Nemzetközi Romafesztivál szakmai hatása.....	10

1. CSZMMB eddigi munkáját bemutató rövid ismertető

1.1 Bevezetés

Szervezetünk, a Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis 1996 óta nagy szerepet tölt be Pécs és a Dél-Dunántúli régió roma kulturális értékeinek, hagyományainak bemutatásában, oktatásában és ez által megőrzésében. Működésünk során eddig számos országos jelentőségű és nemzetközi romafesztivált szerveztünk, valamint rendszeresen ellátunk számos egyéb kulturális és koordinációs feladatot is – mindezt azért, mert fontosnak tartjuk, hogy a többségi társadalom megismerje a cigányság értékeit.

Az általunk létrehozott Fund Cigány Alapfokú Művészeti Iskolában a zene, tánc, képzőművészeti oktatásban az elmúlt évek során tanévenként közel 500 gyermek vett részt, mely számadat a hazai kisebbségi oktatásban kiemelkedőnek nevezhető. Munkánk hasznosságának, eredményességének elismeréseként nagy örömünkre, iskolánk 2007 decemberében elnyerte a „kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” címet. A diákok tudásukat a széles közönség előtt is bemutatják a roma fesztiválok keretében.

A Bázis egyben összefogó szerepet is ellát: a térségben működő roma szervezetek közreműködésével, művelődési és művészeti szakemberek bevonásával újra és újra kulturális programokat hívunk életre, fórumot biztosítva az identitás erősítésének érdekében. Ezek között szerepelnek nagyobb lélegzetű fesztiváljaink a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.-vel (korábban Pécsi Kulturális Központ) közösen. A Művészeti és Gasztronómiai Fesztivál, valamint a Pécsi Sétatér Fesztivál keretén belül évek óta megrendezésre kerülő Nemzetközi Roma Művészeti Hét, a Pécsi Napok Roma Napja, valamint a Nemzetközi Roma Fesztiválok.

Programjaink megvalósítása során kiemelt szerepet kap a nyitott szemléletmód kialakítása, valamint az esélyegyenlőségre való törekvés, mind a pozitív példa és világnézet felmutatása, mind az integráció terén.

Az elmúlt években megrendezésre került Nemzetközi Romafesztiválok célja az volt, hogy tovább éltesse a hazai és a határokon túli cigány népművészeti hagyományokat, és egyben kitekintést nyújtson a világra, a kiemelkedő külföldi és hazai cigány együttesek produkcióira. A IX. Nemzetközi Romafesztivál szervezésével is ezt a célt kívántuk folytatni.

A rendezvény elsősorban a zene és a tánc segítségével mutatta be a tradicionális, nagyon gazdag hagyományokkal rendelkező cigány kultúrát. Mivel több országból érkeztek a fellépő művészek, ezért mindegyik különleges, egyedi értéket képviselt, egyúttal hozzá járult a cigány kultúra sokszínűségéhez. Összességében elmondható, hogy a fellépő együttesek remek műsorokkal kápráztatták el a programok iránt érdeklődő roma és nem roma embereket.

A IX. Nemzetközi Romafesztivál a Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis főszervezésében, illetve a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. és a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola társrendezésében került megrendezésre 2016. Június 27-én.

A rendezvénynek nem titkolt célja a kulturális esélykülönbségek csökkentése, melynek érdekében szervezetünk megalakulása óta nagyon sokat tett, de természetesen a tevékenységet folytatni szükséges. A programok során kiemelten számítottunk a fiatal közönség érdeklődésére, hiszen a hagyományok átvétele, a különböző kultúrák megismertetése esetükben hatványozottan igaz. A fiatal, tehetséges gyerekek részére akár például is szolgálhat egy színvonalas előadás, elképzelhető ugyanis, hogy ők is elkezdik a tevékenységet végezni. A roma gyerekek esetében számos példát láthatunk erre, nem beszélve arról, hogy közülük sokan antiszociális cselekedetek végzése helyett próbákra járnak, hasznosan töltik szabadidőjüket, esetleg kitörési lehetőséget látnak a zenében, táncban.

Egy ilyen rendezvény során új ismeretségek, kapcsolatok alakulnak ki, sok esetben a magyar együtteseket is meghívják külföldi fellépésekre (pl. Khelipeske Rom is fellépett már külföldön, Tajvanon). A fesztivál ez által nagymértékben hozzá tud járulni az európai és nemzetközi kulturális, művészeti együttműködés rendszeréhez. A külföldi fellépések során pedig elviszik Magyarország és a hazai cigányság értékeit, sokszínűségét külföldre, mint ahogy az itt fellépők is bemutatják saját kultúrájuk, hagyományaik jellemzőit.

1.2 Nemzetközi Romafesztiválok Pécsen

I. 1999

II. 2001

II. 2003

IV. 2004

V. 2007

VI. 2008

VII. 2010 (Az Európa Kulturális Főváros programsorozat része volt)

VIII. 2014.08.15

IX. 2016.06.27

A Nemzetközi Romafesztiválok célja mind szélesebb körben képviselni a roma kultúrát. Az évek során sikerült felvenni a kapcsolatot Pécs testvérvárosainak alkotóival, előadóművészeivel, ezért mára egy kétirányú diskurzus alakult ki horvát, erdélyi, bosnyák és szlovák irányban.

Az első három Fesztivál a Pécsi Napok keretében került megrendezésre, a továbbiak a pécsi Örökség Fesztivál önálló egységei voltak, míg a VIII. Nemzetközi Romafesztivált a Déli Kapu Fesztivál és a Magyarok Kenyere Ünnepe keretében a Pécsi Fesztiválszervező Nonprofit Kft. főszervezésében került megrendezésre 2014. Augusztusban. A IX. Nemzetközi Romafesztivál a Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis főszervezésében, illetve a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. és

a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola társrendezésében került megrendezésre 2016. Június 27-én.

2 IX. Nemzetközi Romafesztivál programja

2.1 FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola 2015-16. évi Tanévzáró (15-18-ig)

A FUND Iskola néptánc, hangszeres és képzőművészeti képzéseire járó növendékei bemutatták a közönség előtt az év során tanultakat.

2.2 Menettánc a fellépő együttesekkel (18-19-ig)

A Romafesztivál délután a fellépő együttesekkel menettánc zajlott le. Sajnos az eső miatt a tervezett Király utca - Széchenyi tér - Sétatér útvonal helyett a Sétatéren tudtuk rövidített időtartamban megtartani a Menettáncot.

2.3 IX. Nemzetközi Romafesztivál gálaműsor (Pécs Gandhi Gimnázium, 19-22-ig)

A Nemzetközi Romafesztivál gálaműsorára a nagy eső miatt tervezett Sétatér helyett a Gandhi Gimnázium színháztermében került sor.

Fellépő együttesek

2.3.1 Kanizsa Csillagai fellépése – Nagykanizsa, Magyarország

A nagykanizsai romák tradicionális beás dalaik mellett oláh cigány, délszláv és román dallamokat is megszólaltattak. A fellépők családtagokból állnak, ami éppúgy jellemző a kelet-, mint a nyugat- és dél-európai cigányokra. Ez az érzelmi egység nagyon szépen nyilvánul meg előadások közben, melyeken remekül mutatják be, hogy is születtek a népdalok régen, de még ma is: tehetséges emberek a saját kultúrájukban gyökeredzve hívják életre a legszebb ötvözeteket. A hangszerek és a szövegek tökéletes egységet alkotnak, melyben az énekesek kiemelkedően szép és hajlékony díszítéseket alkalmaznak. A program nagy sikert aratott a nézők körében.

2.3.2 RKUD Darda Együttes – Dárda, Horvátország

Az RKUD Darda 2002 októberében alakult a horvátországi Eszék-Baranya megyében, Darda településen. Fő célkitűzése a községben és környékén élő roma fiatalok bevonása a roma kultúra értékeinek megőrzését célzó tevékenységekbe. A zenei és tánc műhelyek mellett egy, a roma fiatalok iskolai felzárkóztatását segítő oktatási programot is működtet. Felnőtt és ifjúsági művészegyüttese számos hazai fesztiválon és bemutatón eredményesen szerepelt.

2.3.3 Chache Rom Együttes – Pécs, Magyarország

A Chache Rom, a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola zenekara, 4 főből állnak. 2012-ben alakultak, autentikus cigányzenét játszanak. A Fölszállott a páva televíziós vetélkedőn különdíjat nyertek, egyben országosan ismertségre tettek szert. 2014-ben a Khelipeske Rom Táncegyüttessel közösen szerepeltek a Fölszállott a páva sorozatában. Az ismertségük aktívan közrejátszik abban, hogy napjainkban rengeteg fellépésen vesznek részt.

2.3.4 Rom Som Együttes – Ungvár, Ukrajna

A Rom Som Együttes Kárpátaljáról, Ungvárról érkezett, tagjai a cigány művészet és folklór ápolására, egyúttal bemutatására hivatott cigány táncosok és zenészek, akik korábban is már fantasztikus előadásokat varázsoltak a színpadra.

2.3.5 Romafest Együttes – Erdély, Románia

A Marosvásárhelyről és környékéről (Régen, Sárpatok, Gernyeszeg) verbuválódott roma táncsoport. Az együttes tagjai nagyon tehetségesek, az ének, a zene és a tánc, mint mondani szokás, a vérükben van. Fellépéseikkor a legnagyobb tapsot a cigány verbunk és a műsorzáró ritmusetűd szokta kiváltani. Óriási sikert arattak, a végén többször tapsolta vissza őket a lelkes közönség.

3. A IX. Nemzetközi Romafesztivál kommunikációja

A IX. Nemzetközi Romafesztivál a Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis főszervezésében, illetve a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. és a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola társrendezésében került megrendezésre 2016. Június 27-én. A színpad és fénytechnika biztosítását és a kommunikációs feladatok egy részét (pl. programismertető és információ megjelenítése a helyi médiában) a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. részét végezte el (ebben segítségükre volt Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala is).

A Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis részéről szórólap készült 500, plakát pedig 10 példányban, továbbá a Facebookon folyamatosan lettek az információk és a meghívók kiküldve. Ezekon kívül személyesen is megkerestünk rengeteg embert, hogy felhívjuk figyelmüket a rendezvényre.

A rendezvényt megelőző napokban az ismerősök több ezer Facebook megosztással segítették a rendezvény lebonyolítását. Sajnos az esős időjárás miatt többségük nem jött el a programokra, de a Gandhi Gimnáziumban így is jó hangulatban tudtuk megrendezni a IX. Nemzetközi Romafesztivált.

A rendezvény kommunikációjában nagy segítséget nyújtottak a FUND Iskola munkatársai, tanárai és tanulói, akik jelentős mértékben hozzájárultak a tanévzáró és a fesztivál népszerűsítésében, továbbá a rendezvény kommunikációját anyagilag is támogatta a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola.

A honlapunk elérési útja: <http://www.fund-pecs.sulinet.hu/cszmmb/aktualis.htm>

Facebook oldal: <https://www.facebook.com/public/Cszmmb-Cszmmb>

A IX. Nemzetközi Romafesztivál szórólapja és plakátja a következő volt:

IX. NEMZETKÖZI
Romafesztivál
2016.06.27. Pécs Sétatér

A FESZTIVÁL PROGRAMJA

15.00-18.00

FUND CIGÁNY ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
2015/16. ÉVI TANÉVZÁRÓ

18.00-19.00

MENETTÁNC A FELLÉPŐ EGYÜTTESEKKEL
(KIRÁLY UTCÁBÓL A SZENT ISTVÁN TÉRRE)

19.00-22.00

IX. NEMZETKÖZI ROMAFESZTIVÁL A SÉTATÉREN

GÁLAMŰSOR

KANIZSA CSILLAGAI (MAGYARORSZÁG, NAGYKANIZSA)

RKUD DARDA IZ DARDE (HORVÁTORSZÁG, DÁRDA)

CHACHE ROM (PÉCS)

ROM SOM EGYÜTTES (UKRAJNA, UNGVÁR)

ROMAFEST (ERDELY)

PÉCSI ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT

BARANYAMEGYEI CIGÁNY NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT

4. A IX. Nemzetközi Romafesztivál költségvetése és szakmai hatása

4.1 A fesztivál költségvetése

Az 1.000.000 Ft-os NKA pályázati támogatást a fellépő együttesek tiszteletdíjára, szállásköltségre, utazási költségre, reklámtevékenységre és nyomdaköltségre, míg a 250.000 Ft-os önrészt a rendezvény technikai megvalósításával és utazási költséggel összefüggő feladatokra használtuk fel.

4.2 A IX. Nemzetközi Romafesztivál szakmai hatása

A IX. Nemzetközi Romafesztivál a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola tanulóinak évzárójával kezdődött, ezt még meg tudtuk rendezni a Sétatéren, bár a vége felé már elkezdett esni az eső. A néptánc, a hangszeres és képzőművészeti képzésre járó gyerekek bemutatták az év során tanultakat, mindezt nagy örömmel, jókedvűen tették.

Ezt követően került volna sor a pécsi belvárosban a Menettáncra, azonban ezt csak a sétatéri fák alatt lehetett megtenni, a tervezettnél rövidebb időtartamban, hiszen ekkor már nagyon rossz volt az időjárás. Ezt a programot a szó szoros értelmében elmosta az eső. A Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. kollégái ekkor tájékoztattak minket, hogy ilyen esőben nem lehet megtartani a gálaműsort, ráadásul a friss meteorológiai előrejelzés szerint egész este eső várható.

Rövid szervezést követően a Gandhi Gimnázium színháztermébe hívtuk a fellépőket és a közönséget. Ez megfelelő esőhelyszínnek bizonyult, hiszen itt jó körülmények között tudtuk megtartani a programot.

A rendezvény, melyen megközelítőleg 500 ember vett részt, végül is nagy sikerrel fejeződött be, a közönség jól szórakozott és vastappsal jutalmazta a fellépőket. Ez alapján egyértelműen elmondható, hogy elérte a célját és igény van a Nemzetközi Romafesztivál sorozat folytatására, a sorrendben tizedikre terveink szerint 2018-ban kerülhet sor.

Meggyőződésünk, hogy jó időjárás esetén többezres tömeg lett volna a Sétatéren (ez a korábbi Nemzetközi Romafesztiválokra mindig így volt), azonban az eső sajnos elriasztotta a közönség nagy részét, szerencsére a jókedvet nem tudta, így összességében jó hangulatú rendezvény volt a IX. Nemzetközi Romafesztivál.

A program során a fellépőket és a közönséget a - Színes Gyöngyök Egyesület által működtetett - Kóstoldában főzött meleg étellel (pörkölt és nokedli) láttuk vendégül, erre is a Gandhi Gimnáziumban került sor.

Orsós Gábor

elnök

Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis

7626 Pécs, Béri Balogh Ádám u. 3/6

Pécs 2016-08-04